

این شماره تقدیم می‌شود به
سردار شهید
علیرضا تنگسیری

ورود درگیری ایران و ایالات متحدهٔ آمریکا- رژیم صهیونیستی به فاز جدید

سرمقاله

واسطه محدودیت در واردات کودهای فوسفات که منجر به افزایش قیمت مواد غذایی خواهد شد، افزایش قیمت انرژی و فشار اقتصادی بیشتر بر خانوارها و سقوط بازارهای مالی در کشور مذکور بسیار جدی خواهد بود و این کشور نمی‌تواند خود را از تحولات جهانی جدا نگه دارد.

از آنجایی که جزیره خارک نقش محوری برای ایران دارد و بخش ویژه‌ای از نفت ایران از طریق آن صادر می‌شود، حتی با وجود تمهیدات ایران در خصوص ذخایر نفت شناور، همچنان حمله به آن می‌تواند باعث افزایش حدود ۱۰ تا ۳۰ دلاری قیمت هر بشکه نفت بشود.

باید گفت جنگ حاضر یک ارزیابی بزرگ برای تاب‌آوری اقتصاد جهانی و بررسی جدی پترو-دلار است که حتی آژادسازی‌های مقطعی ذخایر نفتی تنها در کوتاه می‌تواند شوک جهانی را تلطیف کنند و راهکارهایی چون ایجاد مسیرهای جایگزین، رو آوردن به انرژی‌های نو و تجدیدپذیر در کوتاه و میان مدت توانایی تاثیرگذاری بر عواقب بستن تنگه هرمز را نخواهد داشت. / برگرفته از ایران دیلی

دهنده ورود به فاز جدید جنگ است، جایی که آثار این حملات به طور مستقیم و غیر مستقیم بر صنعت نفت و گاز و اقتصاد جهانی تاثیر می‌گذارد.

با بستن تنگه هرمز که یک چهارم تجارت دریایی نفت و گاز، ۲۰ درصد سوخت مصرفی جهان از آن عبور می‌کند و ۸۹ درصد نفت مورد نیاز کشورهای آسیایی مانند هند، چین و ژاپن و حجم اساسی LNG قطر از این بخش انتقال می‌یابد، شرایط را برای اقتصاد جهانی بسیار بغرنج می‌کند.

با عدم امکان عبور نفت از خلیج فارس، جایگزینی نفت قابل عبور از تنگه هرمز که نفت ترش و سنگین تر نسبت به نفت‌های جاگزین است (مانند نفت شیل ایالات متحده) برای پالایشگاه‌هایی که برای پالایش نفت خلیج فارس طراحی شده‌اند نه کار ساده‌ای است و نه در کوتاه مدت ممکن و به شدت پر قیمت انرژی در اروپا و به خصوص شرق و جنوب آسیا که به واردات انرژی وابسته هستند تاثیرگذار خواهد بود. همچنین لازم به ذکر است تا به همینجا آسیب‌های زیرساختی وارد شده به ایران و اعراب حاشیه خلیج فارس و بستن تنگه تاحدی است که با مرتفع شدن ممنوعیت عبور و مرور و پایان جنگ، اقتصاد انرژی جهان را به حالت قبل بازخواهد گرداند، زیرا که نوسازی زیرساخت‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری و زمان است. عواقب بستن تنگه هرمز برای جهان محدود به مشکلات در تامین نفت و گاز نیست، به طور مثال سولفور (گوگرد) که به عنوان یک محصول جانبی نفت و گاز پالایش شده و یک محصول پایه اساسی برای تولید کودهای فوسفات شناخته می‌شود می‌تواند منجر به ایجاد ناامنی غذایی در کشورهای وارد کننده آن به خصوص در آفریقا و جنوب آسیا شوند. محدودیت ترانزیتی در تنگه هرمز و تاثیر آن در عبور و واردات بنزین، گازوئیل و سوخت هواپیما موثر بر زنجیره تامین صنایع پتروشیمی، فولاد و خودروسازی خواهد بود، به نحوی که اقتصاد جهانی با وجود رکود در این صنایع با شوک بی سابقه‌ای روبه‌رو خواهد شد. معضلات مربوط به تامین سوخت منحصر به تولید نخواهد بود، بلکه کشورهایی که راهبرداقتصادی خود را مبتنی بر توربسم پایه‌گذاری کرده‌اند، با افزایش نرخ قیمت پروازهای تجاری به واسطه افزایش قیمت سوخت هواپیما برای مسافران، با مشکلات جدی مواجه خواهند شد.

اتفاق فوق بر ایالات متحده به واسطه با مشکل مواجه شدن موضوع پترو-دلار، بخش کشاورزی به

با شروع تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی و ایالات متحده آمریکا به ایران، تمرکز تحلیلگران به پیش‌بینی روند و غایت این جنگ جلب شده است، روند و غایتی که با گذشت هرساعت از شروع آن با ابعاد جدیدی روبه‌رو می‌شود.

انفجارهای متعدد در مناطق نظامی و حملات به ایست‌های بازرسی و مناطق مسکونی تنها بخشی از این معادله هستند، درحالی که انفجار واقعی در نه سطح نظامی، بلکه در سطح اقتصاد جهانی در حال وقوع است و این بدین معنی است که ایران با بستن تنگه هرمز صرفا قصد رویارویی نظامی ندارد، بلکه به دنبال تنبیه ایالات متحده و تمام شرکای اقتصادی آن در سطح منطقه و واری آن است که انتقام ۴۷ سال تحریم و بلوکه شدن اموال را به بهانه‌های واهی بگیرد.

حملات متجاوزین به زیرساخت‌های نفت و گاز و جزیره خارک و پاسخ متقابل ایران به وسیله حمله به پالایشگاه‌های حیفا در سرزمین‌های اشغالی و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و پتروشیمی‌های دول مذکور، به وضوح نشان

تحلیل بازار جهانی انرژی

تولید کود شیمیایی را نیز محدود کرده و ذخایر نفت آن تنها برای حدود ۲۰ روز کفایت می‌کند. اتحادیه اروپا نیز با افزایش ۵۵ درصدی قیمت گازوئیل و حدود ۶۰ درصدی قیمت گاز روبه‌رو شده که روند بهبود اقتصاد این منطقه پس از بحران انرژی ناشی از جنگ روسیه را دشوارتر کرده است. در آمریکا نیز با وجود تبدیل شدن به صادرکننده خالص نفت، افزایش قیمت جهانی انرژی موجب رشد هزینه سوخت، حمل‌ونقل و در نهایت کالاها شده و بر سیاست‌های اقتصادی دولت تاثیر گذاشته است.

چین در کوتاه‌مدت آسیب‌پذیری کمتری دارد؛ زیرا از تنوع منابع انرژی، ذخایر استراتژیک قابل توجه و منابع وارداتی متنوع برخوردار است. با این حال تداوم اختلال یا افزایش شدید قیمت انرژی می‌تواند بر رشد اقتصادی و صادرات این کشور نیز اثر منفی بگذارد. / جامعه اندیشکده ها

برآوردها، این شرایط می‌تواند حدود ۱۰ میلیارد دلار درآمد اضافی برای روسیه ایجاد کند. در مقابل، برخی کشورها بیشترین آسیب را متحمل شده‌اند. کشورهای شرق آسیا و اقیانوسیه به دلیل وابستگی شدید به واردات انرژی و حساسیت ساختار صادراتی آن‌ها به هزینه تولید، از افزایش قیمت انرژی آسیب‌پذیرترند. قیمت گاز مایع در ژاپن و کره جنوبی حدود ۵۰ درصد افزایش یافته و ژاپن که ۹۵ درصد نفت وارداتی‌اش به تنگه هرمز وابسته است، ناچار به آزادسازی ۸۰ میلیون بشکه از ذخایر راهبردی خود شده است. همچنین وابستگی تایوان به واردات هلیوم از قطر می‌تواند زنجیره تولید نیمه‌هادی‌ها را تحت تاثیر قرار دهد.

هند نیز با بحران جدی گاز مواجه شده و برای تأمین نیاز خانوارها، گاز صنایع را کاهش داده است. کاهش ۳۰ درصدی واردات گاز مایع به این کشور

اعمال کنترل ایران بر تنگه هرمز و افزایش قیمت جهانی نفت و گاز، تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد جهانی گذاشته است؛ اما میزان آسیب‌پذیری کشورهای یکسان نیست و بسته به میزان وابستگی آن‌ها به انرژی خلیج فارس و ساختار اقتصادی‌شان تفاوت دارد. از این رو پیشنهاد می‌شود ایران در تنظیم روابط خود با کشورهای فرامنطقه‌ای، میزان وابستگی و آسیب‌پذیری آن‌ها نسبت به اختلال در تنگه هرمز را در نظر بگیرد.

در این میان، روسیه مهم‌ترین برنده این وضعیت محسوب می‌شود. افزایش قیمت نفت و صدور مجوز موقت آمریکا برای خرید بخشی از نفت روسیه که در دریا ذخیره شده بود، جایگاه مسکو را در بازار جهانی انرژی تقویت کرده و تلاش آمریکا برای تضعیف روابط انرژی روسیه با هند را با چالش مواجه کرده است. همچنین طبق برخی

برندگان و بازندگان فرامنطقه‌ای افزایش قیمت نفت

پژوهشکده ابرار معاصر تهران

خبرخوان

● **تخفیف فروش نفت بشدت کاهش پیدا کرده**
محسن پاک نژاد وزیر نفت: درباره تأمین سوخت جای نگرانی نیست و تدابیر لازم در این حوزه اتخاذ شده. در حوزه فروش نفت تخفیف‌ها به شکل قابل ملاحظه‌ای کاهش پیدا کرده. همچنین متوسط قیمت فروش افزایش چشمگیری داشته است.

● **۳۰ تریلیون بین دود شد و رفت هوا**
مهرداد بذریاچیان: لانچر تنگه هرمز که فعال باشد، موج پرتابش تا قلب توکیو می‌رسد. ۳۰ تریلیون بین دود شد و رفت هوا. این‌ها هنوز پیش‌لرزه است. باند اپستین و حامیان‌ش باید ادب شوند.

● **حمله به پتروشیمی آبادان!**
برخی منابع خبر دادند که صبح امروز آنتلاف آمریکا و اسرائیل حملاتی را به پتروشیمی آبادان انجام دادند. طی آن به پست برق و بخشی از محوطه پتروشیمی آسیب وارد شده است که منتظر اخبار تکمیلی و رسمی هستیم.

● **با رخصت گرفتن از ایران؛ دو کشتی کانتینری چینی از تنگه رد شدند**
دو کشتی کانتینری چینی سرانجام از طریق تنگه هرمز از خلیج فارس خارج شدند. به نظری رسد آنها به جز کانتینرهای خالی، محموله‌ای نداشته‌اند.